

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytözsdejében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Félős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.

Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félfévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

A szerb radikálisok függetlenségi politikája.

A politikai raffineriának, a zsurnálistikai körmönfonságnak és a retorikai szemfényvesztésnek nincs az a módja és eszköze, amelyet a szerb radikálisok közismert céljaik elérésére igénybe nem vettek s főleg ne használtak volna.

A legérdekesebb, de egyúttal legviszszatasztóbb az az állításuk, hogy ők függetlenségi érzelmüket, 48-as politikai hitvallásukat azzal dokumentálták kétségbevonhatatlanul, hogy a Tisza-féle választások idején a szövetkezett ellenzék, s ezek közül első sorban a függetlenségi párt jelöltjei mellé sorakoztak s szavazataikkal ezeket igyekeztek győzelemre segíteni.

Mint eme veszedelmes nemzetiségi csoportnak minden állítása, mely a hazafias cselekedet látszatát igyekszik fölkelteni, ez is merő humbug.

Szedjük csak össze a Tisza-féle választások idevonatkozó adatait, csoportosítsuk azokat s lássuk, hogy mi igaz a Zmejánovits-Tomics érdekszövetség ama állításából, hogy ők a koalíció, illetve a függetlenségi párt mellé álltak s nekik 30 mandátumot szállítottak.

Sorra vesszük azokat a kerületeket, a hol a szerb radikálisoknak részben döntő, részben tekintélyes szerepök van.

Óbecsén a tiszapárti Radovánovits-csal szemben Mihalovits Endre koalíciós lépett föl. A radikális szerbek a helyett, hogy az utóbbit támogatták volna, fölléptették Manojlovits Lászlót s magyarellenes jelszavakkal az ő zászlajához terelték a hiveket. Igaz, hogy minden erőfeszítésök dacára 2550 szavazat közül csak 286-ot tudtak

összeszedni, de ez mitssem változtat azon a tényen, hogy a szövetkezett ellenzék ellen fordultak.

Palánkán Gromon Dezső ellen a néppárt akart jelöltet állítani, ami érthető is, mert ebben a kerületben a néppárti eszmék termékeny talajban vannak elvetve. A radikálisok azonban erről mitssem akartak tudni, hanem Popovits Bózsót léptették föl.

Ujvidéken a tiszapárti Szalay Lajos ellen a tüzesvérű ellenzéki Hock János lépett föl. A radikálisoknak legalább itt, agitációjuk gócpontján, ahol egy némely koalíciós magántudóssal kötöttek fegyverbarátságot, be kellett volna bizonyítaniok, hogy ők őszinte hivei a koalíciónak s ezért kötelességük lett volna Hock mellett állást foglalni. Tomics Jásó és Illics Brankó azonban Musiczky Mitát léptették föl, akinek részére szerzett 292 szavazattal elbuktták a szövetkezett ellenzék kitűnő jelöltjét.

Fehértemplomban Szivák Imre szabadelvűpártival szemben — ha a szerb radikálisok őszintén támogatják a koalíciót — könnyű szerrel győzhetett volna egy Andrassy-párti. Tomics Jásó azonban önmagát jelölte s így minthogy népszerűségének csak a foszlányaival rendelkezett, győzelemhez segítette Szivákot. Hasonló módon járt el

Zomborban, ahol Drakulics Pál és Fernbach Péter ellen ment a küzdelembe. Pedig, ha Fernbach függetlenségi táborához csatlakozik, kétségtelenül biztosítja utóbbi győzelmét. Kétszínű játékaival azonban az ellenzék bukását idézte elő.

Pancsován is Dániel Ernőt elbuktták volna a szövetkezett ellenzék, ha a radikálisok ezeknek jelöltjét s nem a tulzó

nemzetiségü dr. Miletics Szlavkót támogatják.

Párdányon ugyanilyen volt a helyzet. Itt is Illics Brankót erőszakolták Csávossy Béla ellen.

Torontál-Szentgyörgyön Petrovics Vincét Papp Géza ellen, Törökkanizsán pedig dr. Illics Brankót Tallián Béla ellen küldték a küzdelembe. E két helyen is az lett volna a kötelességök, — t. i. ha igaz az, hogy a koalíciónak őszinte hivei — hogy a magyar ellenzéki jelölt mellett csoportosuljanak.

Kölpényben Michailovits Kornállal szemben állt Hodzsa Milán. A magyarérmű szerbek Michailovits mellett foglaltak állást, a radikálisok ellenben a magyarfaló Hodzsát támogatták.

Csupán Verseczen tömörültek Szilasy köré. De miért? Mert a szabadelvűpárt jelöltje, Seemayer polgármesterségének ideje alatt csak azokkal a szerbekkel tartotta fenn a barátságos viszonyt, akik a magyar állameszme őszinte hiveinek mutatkoztak.

Ime így füst a szerb radikálisok magyar barátsága, függetlenségi érzelme. Ezekből a meg nem cáfolható adatokból tűnik ki, hogy mi igaz abból a váltig való állításukból, hogy ők 30 mandátumot biztosítottak a koalíciónak.

Micsoda égbekiáltó kacagás kísérte volna a függetlenségi állásfoglalását, ha a pátriárka-ügyben véletlenül a radikálisoknak kedvez. Sok baklövésük után végre egy okos cselekedetöknek adták tanujelét.

Pető Lajos.

Az élettudomány.

A »Bácsmegeye« számára írta:

dr. Benedek István.

II.

Az élet-tudomány feladata az eddig rajzoltakból már felismerhető, mit röviden következő pontokra lehet osztani.

1. Azt kell tanítania, hogy melyik az az életmód, mely az ember testi és lelki működéseinek épségére leginkább szolgál, melyben az élet vagyis az egészség diszlik, ezen életmód híjával pedig miként és mit kell tenni, hogy egy kártékonyabb életmód ártalmaitól az ember menten tarthassa magát, szóval; mi módon tarthatja meg egészségét akárminő életviszonyok között.

2. Az élettudományok feladata lesz az ember testi és lelki épségek tökélyesítése, azaz hogy az ember ne csak egészséges, hanem erős és megedzett is legyen, hogy minden tehetségei rugékonny elevenséggel birjanak, az az kimutatni azon szabályokat, melyek az ember összes élet nyilvánulásait a tökély azon fokára helyezik, melyet azok általában elérni képesek.

A harmadik része ezen tudománynak arra tanítania, hogy az ember erejét és ügyességét miként alkalmazza, hogy a természet törvényei szerint az erő alkalmazásából annak folytonos gyarapodása, az életnek aránylagos szilárdulása származzék, de úgy, hogy az ember egyik, pél-

dául lelki képességeinek gyakorlata által a többi ki ne merítse, hanem mindenkor összes erejét korához képest gyarapítsa és megtartsa, azon határokokig, melyet a természet az embernek megenged.

Ezek volnának az élet-tudomány által megfejtendő kérdések.

Ha jelenkori életünket általában véve ezen tudomány szempontjából szemléljük, igen nevezetes lélektani elmélkedésre juthatunk. Elismert dolog ugyanis, hogy a jelenkor erkölcsi hasonlíthatatlanul szelidebbek, mintsem azok évtizedek avagy egy vagy két század előtt voltak, sőt a jelenleg élő korosabb emberek is szemléletmást tapasztalhatták az életmódot és a közérkölcöket szelidülni. A büntetések szigorja, az embertelen kintások, a fáradságos munkák a hadjáratok fáradságai, még az inséges évek és pusztító járványok is, továbbá a társalgás és az egymásközt való érintkezés darabos modora, viaskodás és tettelezés, sőt maga az élet terhe is sokkal alább szállt, enyhébb és szelidebb lett, már azon kortul fogva is, melyet az éltebbek szeméik előtt leperegni láttak. És mégis, ugyan ezen kortól fogva, dacára az életmód és az erkölcsök szelidülésének az étellel való elégtelenséget, az élet terhe, sőt annak az elviselhetlensége iránt való panaszokat általában napról-napra növekedni tapasztaljuk. Ezen elégtelenség kölcsönzi a mai kornak, a kisszerűség és silányság bélyegét, s az élet terheinek elviselhetlensége okozza a mai napon mind egyre gyarapodó öngyilkosági kísérleteket, holott a múlt korszakok szigorú napjaiban az emberek az életnek súlyosabb terheit is köny-

nyebben bírták, úgy hogy azokat, kintásaik és rémségeik dacára is a régi jó időknek nevezzük.

Mi lehet az oka annak, hogy elődeink vagy mi is a nehezebb teher panasz nélkül túrtuk, jelenleg pedig a könnyebbet alig viselhetjük, egyéb, minthogy érzékenyebbek lettünk, s az elbírásra szükséges erő dolgában megfogytoktunk.

Nemzetünk fiainál ezen élet elégedetlenség utóbbi időszakban föltötte nagy előmenetelt tett: szokásos hajlamunk a derűtlenségre és vigságra, valamint az ezekkel járó társadalmi erkölcsök, az őszinteség, vendégszeretet, társaskodás, barátság, nagyon megcsökkentek, ámbár nem azon mértékben, mint azt a többi nyugati népeknél tapasztalni lehet. Ezen elégedetlenségünket nem lehet egészen politikai életünk megszorításának felróni, mert ugyan ily elégedetlenséget a többi nyugati országok is tanúsítanak, még pedig olyanok is, melyek miként a birodalom többi népei az előbbinél nagyobb politikai életben részesülnek, mindazáltal reánk a politikai élet megszorítása nagy hatással van, nagyobb mint akármely egyéb nemzetnél. Azonban a szabad Anglia szintén évenként növekedő számát mutatja fel az öngyilkosoknak, mi az elégedetlenségnek nagyon világos tanúsága.

Ezen általános elégtelenségnek itt is ott is nem lehet más oka; minthogy a művelődéssel együtt oly életmódot öltünk fel, mely az embert érzékenyebb teszi és gyengíti s az élet terheinek elbírására szükséges testi és lelki erőre fejlődni nem engedi: a műveltség lágy párnára felkapott népek a természetet elhagyván, mégis nem eszmélnék azon módok és eszközökről, melyek az

Ankét a belügyminiszteriumban.

A zombori kertészeti internátus.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1908. augusztus 4.

A zombori kertészeti internátus ügyében f. hó 3-án délelőtt Bezerédj Viktor államtitkár elnöklésével a belügyminiszterium nagy tanácsstermében szaktanácskozás volt, melyen az elnöklő államtitkáron kívül részt vettek:

Ruffy Pál miniszteri tanácsos, Fernbach Károly főispán, Latinovits Pál ny. főispán, Vojnits István alispán, Angyal Dezső kir. tanácsos, a budapesti kertészeti tanintézet igazgatója, Frank Mihály árvaszéki h. elnök, dr. Karsay min. titkár elnök, Ybl Miklós ny. bubi várpalotai parancsnok és műépítész, Matkovich Béla nagybirtokos, Falcione Lajos földbirtokos, megyebizottsági tagok és a kultuszminiszterium képviselője.

Bezerédj államtitkár nyitotta meg az ankétet, melyben méltatva az intézet fontosságát és az eszme megteremtője, Latinovits Pál ny. főispán érdemeit, kijelentette, hogy az ügy a megvalósulás stádiumába került; a telket megszerezték s így az építkezésnek ez évben való megkezdését óhajtja. Kéri a jelenlevőket, hogy a tárgyhöz szóljanak hozzá. Első sorban Latinovits ny. főispánt, mint az üdvös eszme megteremtőjét kéri meg nézeteinek előadására.

Latinovits Pál köszönetet mond Bezerédj államtitkárnak megtisztelő szavaiért. Fejtegeti, hogy az intézet célja az ömögött gyermekeknek, különösen a bácskai illetőségűeknek 7—15 éves korukig való kiképzése, nehogy a legveszedelmesebb korban támasz és oktatás nélkül maradván, teljesen elzúlljanak. E végből legalkalmasabb azokat kerteszekké, szállászekké és gyümölcsészekké képeznék. Ez oly gazdasági ág, melynek nagy jövője van s melyet, ha — mint reményli — az intézetet alaposan vezetik, az árvák jól el is sajátíthatnak és ennek révén a társadalomnak hasznos tagjai lehetnek. Első sorban szükséges, hogy a Ferenc-csatorna vízhasználatát biztosítsák a lehető legolcsóbb áron, vagy ingyen. A létesítendő telep közvetlen a Ferenc-csatorna mellett lévén, a víz bevezetéséről gondoskodni kell, mert anélkül kertészet, különösen a legutóbbi évek száraz nyarai után nem is képzelhető. A megye intézősége, a vármegyei fő- és alispán lépjenek érintkezésbe a Ferenc-csatorna vezetőségével, hogy a vízhasználat, tekintettel a

embert kellő erélyben a pallerozott élet ölében is megtartani tanítanak, a mit az okszerű életudomány, szabályainak ismerete és követése okvetlenül meghozza.

A polgárosult élet, és különösen a tudományok és művészetek művelése, nemzetünk fiaira még sajtáságos balvégzettel is jár. Nemzetünknek a tudományos életbe került fiaik különösen kora halálnak lesznek martalékai, úgy hogy összesen ezen jeleseink közül alig kettő három élt csak magas kort, de azok is a mezei élet kedvelése mellett, a többi, mondhatni mindnyáját már a férfikor éveiben elragadta az enyészet, gyakran fényes észtehetségeik már korább történt elvesztése után. Mind ez pedig másoknál fogva nem történik, minthogy jelesjeink sem tettek a természet törvényeinek eleget, mely kérelhetlenül a dicsőknek sem kegyelmez, ha azok az élet és egészség követeléseit elmulasztják: pedig kérdezze meg mindegyikünk keble sugalmait, hogy mit tesz az, nemzetünknek egy-egy jelesét idő előtt elveszteni, azon nemzetnek, melynek bajnokai fölös számmal soha sem lehetnek.

A polgárosult életmódnak nemzetünkre ezen különösen káros hatása, nekünk annál fontosabb feladatul tűzi az ép tartós és sikeres életnek tudománya fölött eszmélnünk, annak szabályait megismernünk és követnünk, ha magunkat és nemzetünket egy jobb és boldogabb létnek megtartani komoly szándékunk: ezen tudományt pedig annál nagyobb hévvel fognánk felkarolni, minél inkább meggyőződünk, hogy annak megtartott szabályait a nemzetnek és fiainak életünkkel azonos szolgálatot fognak tenni. (Vége.)

humánus célra, a lehető legkedvezőbb feltétel mellett biztosítottassék.

Szólt továbbá szükségesnek véli oly tantervek alkalmazását, kik a kertészet-, szőlészeti- és gyümölcsészeti nemcsak teoretikusan, de praktikus is alaposan jártasak. Meg van győződve, hogy ez a földmívelési miniszterium útján kivihető. (Helyeslés.)

Fernbach Károly főispán a legnagyobb készséggel megígéri, hogy a vízhasználat kieszközlése iránt a szükséges intézkedéseket megteszi.

Vojnits István alispán hasonló kijelentést tesz.

Az építés megkezdésének idejét illetően hosszabb eszmecsere indult meg, melyben Ruffy min. tanácsos, Angyal kir. tanácsos, Fernbach főispán, Latinovits Pál, Vojnits alispán, Frank árvaszéki elnök, Ybl műépítész s a kultuszminiszterium képviselője vettek részt. Az ankét tagjainak egynemelyike az épületeknek még az idén való teljes befejezése mellett foglalt állást. Latinovits Pál kizártnak tartja, hogy — tekintettel az eszlendő előhaladott voltára — az épületek elkészüljenek. Míg a pályázat kiíratik, megtartatik, legalább egy hónap eltelik, míg az anyagok hordásához hozzáfognak, itt az október s így az idén való befejezésről szó sem lehet. Ajánlja, hogy az idén alapozásokat kezdjék meg s jövő nyárig fejezzék be az építést. Hosszabb vita után a bizottság Latinovits álláspontja mellett döntött.

Az egész intézmény jövőre is a belügyminiszterium kezelése és felügyelete alatt marad s a földmívelési és kultuszminiszteriumok kértnek meg szaktervek alkalmazására. Ezen pont szintén beható eszmecsere tárgya volt.

Végül az építési bizottságba és az egész intézmény ellenőrzésére és vezetésére küldött bizottságba Bezerédj államtitkár elnöklése alatt Ruffy Pál min. tanácsos, Latinovits Pál ny. főispán, Karsay előadó miniszteri titkár, Ybl műépítész küldettek ki.

Végül Bezerédj államtitkár megköszönve a megjelentek szives szakszerű fejtegetéseit és felvilágosításait, az ülést délután 3 órakor éljenzések közt bezárta.

A topolyai képkiallítás.

— Saját tudósítónktól. —

Topolya, 1908. augusztus 11.

Legutóbbi számunkban már megemlékeztünk a Topolyán rendezendő képkiallításról, mely két derék, ügybuzgó tanítónak magas fokon álló festőművészetét fogja bemutatni.

Bicskey Péter dávidi tanító sok jó képe közül első sorban megemlítendő: a küllödi plébános arcképe, egy Pádúai szt. Antal kép, mely nagyarányu, továbbá a bibliai vonatkozásu képek közül Ádám és Éva, Káin és Ábel, Krisztus holtteste, Krisztus Jákob kutjánál, Mózes feltalálása, bibliai József élete (a Munkácsy módszerét követő képcsoportozatban), végül egy tájkép. Valamennyi festmény alapos tanulmányra és nagy gyakorlatra vall.

Molnár Mihály topolyai tanítónak is valamennyi festménye művészi értékű. Az ő munkái közül mindenek előtt ki kell emelni Benczur Budavár bevételének utánzatát, amely hí másolata a híres eredetinek s bizonyára feltűnést fog kelteni. Gyönyörű képe továbbá Krisztus a keresztfán, melyen Munkácsy művészeti fölfogása vonul végig. A portraik közül Manghné arcképe tűnik ki. A tájképek is igen jók.

A kiállított művek mind eladók s remélhetőleg lesz is vevőjük bőven.

A kiállítás bezárása után estély lesz, melynek ez a programja:

I. Melodráma. Előadja: Komlós Izidor, hegedűn kíséri: Freimann Gyula, zongorán: Molnár Mihály, cimbalmon: Bódy Lajos.

II. Dialóg. Előadják: Wittenberg Gizella és Beer Jenő.

III. Magyar dalok. Előadja hegedűn: Freimann Gyula, zongorán kíséri a dalok szerzője: Molnár Mihály.

IV. * Előadja a topolyai »Aranyifjúság« Tánc.

Sajnálatos, hogy a kiállítás tervezője, Molnár Mihály súlyosan megbetegedett. A rendezés nagy, idegfeszítő munkája tette azzá.

A kiállítás augusztus 15-től 20-ig lesz nyitva.

Az önfeláldozó tanító jutalma.

— Saját tudósítónktól. —

Apatin, 1908. augusztus 11.

Hogy mennyi bajjal, szenvedéssel jár a tanítói hivatás teljesítése, azt bővebben ismertetni fölösleg. A népnevelőnek valóságos tojástáncot kell járnia, hogy a törvények, miniszteri utasítások, tanfelügyelői rendeletek labirintusában foglalt kívánalmaknak eleget tegyen. Amellett fizikai erejét kimerítő emberfölötti munkával végzi feladatát, hogy magasztos céljának híven, becsületesen feleljen meg. Hogy ezért köszönet nincsen, az is köztudomású. De hogy oly nagymérvű hálálanság jár a nyomában, mint azt a napokban az apatini izr. hitközségnél tapasztaltuk, az egyenesen fölháborító. Ennek a hitközségnek a vezetői, ugylátszik, szöszertint értelmezik a hallhatatlan Eötvösnek a tanítókat illető jellemzését, hogy ők a »nemzet napszámossai.« Mert úgy bántak el egy derék, jóra való hazafias tanítóval, mint egy közönséges napszámossal.

Apatin községben él egy általánosan tisztelt és minden nemesért lelkesülő férfi, ki mint Apatin szülöttje, minden tőle telhetőt elkövet a közönség érdekében, sőt egyesek érdekeinek előmozdítására minden követ megmozgat; azok irányában pedig, kik valami módon szolgálatot teljesítettek nála, hálája kiapadhatatlan. Így a nála 10 évig működő kocsinak is szerzett Szilágyi községben telepet: önállóvá, gazdává tette hűségért és odaadó szolgálataiért. Nem így bánt az apatini izraelita hitközség 27-évig náluk működő nyugdíjba vonult tanítójával, kinek a magyarosítás és a nevelés terén elért kiváló eredményeiről azt iskolában levő tanodalátogatási és vizsgai jegyzetek — iskolaszéki tagok részéről — is tanuszkodnak. Ezen hitközség tanítója, midőn április havában betegsége súlyosbodott, nyugdíjaztatásért folyamodott, midőn azonban betegsége enyhült és erről orvosilag is meglőn nyugtatva, nyugdíjaztatási kérvényének hatályon kívüli helyezéséért a tanfelügyelőség segítségét is megnyerte. A hitközség nem mérlegelte a tanító nagy érdemeit, a nyugdíjaztatás megsemmisítését minden tőle telhető módon megakadályozta. Az iskolaszéki elnök, aki ügyvéd, és az iskolaszéki tagok, akik kereskedők, ugyanis üzleti szempontból nem támogatták, a tanító ebbeli kérvényét, kiszámítván, hogy új tanító csak 70 koronába kerül, míg a régi 15—20 koronával többbe kerül havonként. Ezért csekély nyugdíjjal menesztették, nem törődve azzal, hogy meg tud-e élni a szegény tanító nyugdíjából, vagy nem. Minden érdem el volt feledve csak a haszon lebegett szemük előtt.

Szülők! gyermekeiteket óva intsétek, hogy a tanítói pályára rá ne lépjenek. Válasszák inkább a kocsis-mesterséget, mert az utóbbinál elismerésben is lehet részük. Mint tanítónak fájdalom, guny, üldöztetés a részük.

ut.

H I R E K.

Árny és fényképek.

Irta: Del Toró.

Mindig azzal dicsekedett, hogy nagy családból származik. Az apja báró és bankár. Nem olyan szinpadai báró és bankár, hanem valóságos, kibén úgy mozog a kék vér, mint nyáron a sajtban a kukac. Az ősei Mátyás király várában ittak már áldomást és úgy forgott a kezükben a kard Bécs falai alatt, mint a dorozsmai szélma-

lom. Ebből a vérből neki is jutott egy féladag. Azért csak féladag, mert az anyja már nem tartozott a magas arisztokrata körökhöz. Annak az ősei se Mátyás királyal, se pallosjoggal nem dicsekedhettek. Ezt azonban mindig szépen elhallgatta a baráti társaságban, mert hallgatni arany, beszélni ezüst. De osztán minnek is kellett volna azt az egész világnak tudni, hogy az apja megunta a cifra legényéletet, beléphet hát a »szelidített vadak« közé és *bagóhiten* élt a szegény anyjával.

Hát ennyi nemes tulajdonsággal felruházva bátran lépett az élet színpadára. Igaz, hogy tanulni nem tanult semmit, dolgozni meg még kevesebbet, de hát minnek is tanult volna, mikor a tudósok mind szegények, dolgozni meg hogyan is illet volna neki, mikor már Petőfi is megmondta, hogy:

»Munkátlanság csak az élet,
Van életem, mert henyélek.
A paraszté a dolog,
Én magyar nemes vagyok!«

És ő magyar nemesnek tartotta magát.

Minthogy pedig a magyar nemesnek főelve az, hogy pénze mindig legyen bőven s azt külföldön költse el ebben a »tulipános világban«, hát egyre-másra utazgatott. Bejárta Nizzát, Berlint, Münchent, Montebartót, sőt az Oceánon túlra is átvitorlázott néha a yankeekhoz. És mert mindenütt a nagy urat adta, hát egész tábor verődött össze körülötte azokból a csillagokból, akik nem az égen, hanem a villamoslámpák fénye mellett ragyognak, pehelykönnyű ruhákban.

Csupa virág, csupa illat volt az élete.

Persze, hogy ehhez a nagyúri életmódhoz Montekukkoli szerint is három dolog kellett: pénz, pénz és pénz. De mert ez volt a zsebében mindig legkevesebb, Krózus kincseshányját pedig nem tudta felfedezni, hát az apja nevére hamisított egypár: tiz-husz váltót, igen tekintélyes összegek erejéig.

De hát a közmondás szerint addig jár a korszó a kutra, míg el nem török. Az álbáró is addig üzte kisdéd játékait, mignem a detektívek lefülelték és a börtön hűvös levegője hűtötte le a pezsgő »kék vérét.«

— Ön váltóhamisítással van vádolva — mondta komolyan a bíró.

— Az lehetetlen — hebegte a nagyúr.

— Itt vannak a bizonyítékok.

— Tévedésnek kell lenni a dologban.

— Tévedni ugyan emberi dolog, de azért nem muszáj mindjárt bünbe esni — mondta a bíró komolyan.

— Kérem, bíró ur, Ádám is bünbe esett a paradicsomban — ravaszkodott az álbáró.

— Az nem tartozik ide.

— Csak mint enyhítő körülményt bátor-kodtam fölhozni.

— Ne kerteljen! Mondja röviden, hogy történt a dolog?

— Csupa szülői tiszteletből.

— Nem értem, hogy miféle tisztelet van abban, ha ön valakinek a nevét egy váltóra hamisítja?

— A szt. írás azt tanítja, hogy tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú életű . . .

— A szt. írás magyarázatát hagyjuk a papokra — vágott közbe a bíró türelmetlenül.

— De én természetes fia vagyok X bárónak, hát illik, hogy mint arisztokrata fiu tiszteljem is. Minthogy azonban ő engem, minden fiu tisztelet dacára, soha pénzzel megtisztelni nem akart.

— Hát váltókat hamisított a nevére, hogy arisztokratikus vágyait kielégítse — zavarta meg újból a bíró a bárófiók cirkulusait.

— Nem egészen úgy áll a dolog.

— Hanem?

— Hanem úgy, hogy az apám arisztokratikus névalírása nagyon megtetszett nekem, gondoltam hát magamban, hogy néhány évig gyakorlom magamat a leírásában.

— De azt nem váltókon kellett volna tennij!

— Kérem bíró ur, hát bün az, hogy milyen papirost használtam?

— Azt majd a törvény mondja meg. Hogy pedig máskor meg tudja különböztetni egymástól a papirost: három évi börtönre ítélem el.

— Sok lesz egy kicsit azért a rongyos papirosért, — mondta a csapdába szorult vádlott elegendősen meghajtotta magát a bíró előtt.

— Apellál? — kérde a bíró.

— Talán legjobb lesz megnyugodni az ítéletben. Hiszen eleget jártam a nagy világban, mint arisztokrata, ülhetek hát én most három évig, mint *demokrata*, mert ugysis üres a zsebem — mondta a *zabigyerek* és lesétált a börtön nyirkos falai közé, hol nem ragyognak ugyan körülötte csillagok, de virág: penészvirág terem bőven.

Bogdánovits Lucian pátriárka-helyettes e hó 11-én, kedden, déli gyorsvonattal Karlóczáról Budapestre érkezett. Másnap fölkereste *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott.

Egy bácskai ifju sikere az olympiai világversenyekeken. Kuláról írják nekünk: Napokban érkezett haza az olympiai versenyekekről tövisi *Rácz* Vilmos, tövisi *Rácz* György kulai nagybirtokos fia. A londoni Stadionban lefolyó versenyekeken a 100 és 200 méteres futásokban vett részt s eredménye, tekintve, hogy az egész világ összes kiválóbb atlétái részt vettek, aránylag jó. Az előfutamokban, a világ rekorder Rechter, egy amerikai futó után lett második, míg maga mögött hagyta a holland, francia, s német futókat. A nemzetek futóstadionjában, pedig a magyar csapat, melynek ő is tagja volt a harmadik lett. *Rácz* még alig fél éve, hogy üzi a sport ezen ágát s fiatal athléta léteire elég szép eredmény, hogy egy oklevelet s bronzérmét hozott haza.

A Vojnits-család jótékonyága. A bajsai Vojnits-család minden évben megvendégeli a szegényház lakóit Ófelségének nevenapján. Az idén ebédre a család tagjai között a következő adományok gyűltek össze: Bicskey Vojnits Maris 10, öz. Csath Lajosné Vojnits Berta 2, Greutzer Vojnits Heléne 2, báró Hoeller Vojnits Róza 2, Lelbach Gyuláné Vojnits Lenke 10, Neumann Vojnits Boris 6, Vojnits Piroska 2, öz. Vojnits Jakabné 10, öz. Vojnits Szemző Jozefine 10, Vojnits Sándorné 6, Dr. Vojnits Józsi 10, Dr. Vojnits Oszkár 10, öz. Vojnits Lajosné 4, báró Vojnits István 10, Vojnits Istvánné Vermes Erzs 4, Vojnits Béláné Vermes Eta 5 korona. Összesen 103 korona.

Adótitsterek kinevezése. A pénzügyminiszter *Kerner* István verseci adógyakornokot *Kulára*, *Velikán* Viktor bajai adógyakornokot Nagyatádra, *Bárányos* Elemér csornai adógyakornokot a *titeli*, *Verbovszky* Ernő zombori adógyakornokot a zombori adóhivatalhoz adótitstereké nevezte ki.

Áthelyezett főgym. tanár. A közoktatásügyi miniszter *Jávky* László ujvidéki főgym. tanárt Tordára helyezte át.

A katymári r. kath. iskolánál két tanítónői állás ideiglenes szervezését határozták el, s ezeket *Wallner* Juliával és *Csapláros* Erzsébettel töltötték be.

Vértesi Károly utirajzának amerikai méltatása. Vértesi Károly jeles iróársunknak legutóbbi utirajzáról nemcsak a magyar sajtó, hanem a külföldi lapok is az elismerés meleg hangján nyilatkoztak. A Trentonban (Amerikában) megjelenő *Magyar Köztársaság* utolsó számában vezércikkben foglalkozik Vértesi művével s arcképét is közli.

Az ujvidéki polg. iskola köréből. A közoktatásügyi miniszter *Kellner* Fülöp ujvidéki állami polg. iskolai tanárt Felsővívőrá helyezett át s az ottani igazgatói teendőkkel bízta meg. *Török* József miskolci polg. isk. helyettes tanárt Ujvidékre segédtanárrá nevezte ki.

Nemesség adományozása. A király *Törley* Gyula szabadkai nagybirtokosnak, megyei közéletünk köztiszteletben álló, népszerű tagjának és utódainak, valamint *Törley* Antal utódainak a magyar nemességet, *csantavéri* előnévvel adományozta.

Segédjegyzőválasztás. A tolnamegyei Bata községben üresedésben volt segédjegyzői állást *Malagurszky* Mátyás szenttamási lakossal töltötték be.

Halálozások. *Benzinger* Lukács apatini kereskedő, községi iskolaszéki tag és az apatini járási takarékpénztár f. hó 8-án este 6 óraker szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt 42 éves korában, özvegyet és két árvát hagyván hátra. Temetése 10-én ment végbe nagy általános részvétellel.

Csendőrök mozgositása a rétosztók közt. Titeli levelezőnk írja: A miniszterium úgy látszik, az alsóbb hatóságoknak a csajkási állapotokra tett jelentéseit túlzottaknak tartotta, amiért is *Vojnits* István megyei alispánt, *Lederer* Pál megyei főjegyzőt, valamint a csendőrkerületi parancsnokot a helyszínére küldötte, kik a csajkási járásokat folyó hó 6—8-ig bejárták. A szerzett tapasztalatok eredménye az lett, hogy az összes csajkási községeket csendőrökkel rakják meg. Alsó- és Felsőkabolról a katonaságot elviszik és helyette 24 csendőr látja el a közbiztonsági szolgálatot.

Villámcsapás Sajkáslakon. Végre valahára folyó hó 8-án megérkezett az annyira áhított és áldást hozó eső, de egyuttal meg is követelte a maga áldozatát, amennyiben Sajkáslakon Milánovics Mihály 300 korona értékű tenéjét a vilám agyonsujtotta.

Házasságok. *Steinitz* Gyula dr. topolyai ügyvéd e hó 16-án veszi feleségül *Róth* Mariska kisasszonyt Óbecsén.

Schäffer Mihály szabadkai főgym. tanár a napokban tartotta esküvőjét *Prokesch* Teruska kisasszonnyal.

Rank Antal apatini kereskedő eljegyezte *Wolner* Gáabriella kisasszonyt, *Wolner* eszéki szövőgyáros leányát.

Kalmár Antal zentai tanító e hó 17-én köt házasságot *Retter* Matild kisasszonnyal.

Molnár Károly ujvidéki tanító eljegyezte *Stiegelmaier* Elvira kisasszonyt, *Stiegelmaier* Nándor cservenkai ev. lelkész leányát.

Fischer Miksa csantavéri kereskedő eljegyezte *Rein* Juliska kisasszonyt Kishegyesen.

Egy község az iparpártolásért Péterréve község az ottan megalakulandó iparpártoló egyesület céljaira 1000 koronát szavazott meg.

Az óbecsei tűzoltóegylet főparancsnokává *Gerber* Nándor sörgyárost választották meg.

Fizetése képtelenség Szabadkán. *Klein* Soma szabadkai rövidárkereskedő beszüntette fizetéseit. 23,000 koronával tartozik; a vagyona ezzel szemben 16,500 korona. Egyezsége törekszik s 4 százalékot ajánl hitelezőinek.

Halálos szerencsétlenség egy gyógyszerárban. Ujvidékről jelentik eme megrendítő esetet: Végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt július 31-én délután a Ferenc József téren levő *Grossinger* féle patikában. A patikában gyakoronkoskodott *Ernst* Jenő. Pénteken délután vizgátlansága következtében olyan szerencsétlenség történt vele, melyet életével fizetett meg s szerencsétlenné tette a laboránsot is. A laboratóriumban dolgozott *Ernst* Jenő éppen fel akart emelni egy 10 liter aeterral telt hosszú nyaku üveget. A segédek figyelmeztették, hogy vigyázzon, ne egy kézzel fogja az üveget. Az üveg a nagy nyomás következtében eltört, éppen a kályhára esett, melyben a munkához szükséges tűz volt. Az aether felrobbant és sulyosan összeégette *Ernst* Jenő gyakoronkosát és a közelben foglalatokodó laboránsot. A gyakoronkos az égési sebeibe belehalt, a laboráns pedig a kórházban fekszik. A tűz következtében a laboratóriumban levő gyógyszerek és műszerek legnagyobb része elégett és így a kár jelentékeny.

A pacséri Gyermekvédő Liga javára tartott műkedvelői előadáson felülfizettek: *Weisz* Mariska Budapest, *Mészáros* Gizella, *Weinberger* Pista, *Weinberger* Fülöp, *Arany* Gusztáv ev. ref. lelkész és *Simon* János községi segédjegyző *Pacsér*, *Káldor* Pál mérnök és *Déri* Henrik községi orvos *Kossuthfalva* 2—2 korona. — Öz. pacséri *Császár* Ödönné, öz. *Epstein* Lászlóné, *Havas* Ignác, *Vajda* Dezső gyógyszerész és *Cwerkusa* Lázár *Pacsér*, *Lengyel* Márk *Szeged*, *Krkai* Károly, *Mandity* István és *Budanovits* Márk *Bajmok*, *Schadl* Ignác *róm. kath.* lelkész, *Kolint* József és *Bencze* Vilma *Kossuthfalva* 1—1 koronát. — *Horváth* Lajos *Pacsér* 40 fillér. A tiszta jövedelem a Gyermekvédő Ligának beüldetett.

Megszűnt bank és váltóüzlet. A szépliget Mandl és fia féle bank és váltóüzlet mint ilyen cég megszűnt.

Lövöldöző szomszéd. *Scheer* Péter feketehegyi lakosnak — mint levelezőnk írja — sehogy se tetszett, hogy szomszédja, *Scholt* Mátyás udvarán sok a kutya s azok folyton ugatási koncertet rendeztek. Hogy a négy lábú hangversenyzőket kissé elhallgattassa, forgópisztolyt vett magához s azzal közibük löött. Csak hogy a kutyák közt volt *Scholt* Mátyás is s a golyó az orra mellett surrant el. E miatt följelentette a lövöldöző szomszédot, aki ellen megindították az eljárást.

Ujvidék város vízvezetése. Ujvidékről jelentik: Farkas Kálmán min. osztálytanácsos a múlt héten itt járt és a vízvezetési előmunkálatokként folyamatban levő próbafurásokat a helyszínén felülvizsgálva, az eredményt minden tekintetben kielégítőnek találta. Utmutatásaihoz képest a próbafurásokat a pirosi uton 200 m. távolságokban tovább folytatják, hogy legalkalmasabb réteg kiterjedése kipuhatoltassék. Ezenkívül Farkas Kálmán részvételével e hó 6-án tartott vízvezetési ülésben elhatározott, hogy a próbakuthoz szükséges csövek megrendeltesenek.

Eljegyzés. Fischer Miksa rudolfsgnádi kereskedő eljegyezte Ruff Lili kisasszonyt, Ruff Mór temerini kereskedő leányát.

A topolyai tűzoltók a tűzoltó kongresszuson. A Szatmárnémetiben tartandó országos tűzoltói kongresszuson a topolyai tűzoltóság impozáns számban fog részt venni. Az intézmény lelkes vezetője, dr. Cziráky Gábor főparancsnok buzdítására — mint levelezőnk írja — 25 tűzoltó és sok magánember utazik a nagygyűlésre. Velők megy a tűzoltóság zenekara is, mely a szatmári Pannonia-szállóban hangversenyt fog adni. A zenekar kitűnően van szervezve. Fuvóhangszereit kiegészítik a tamburák. A játékosok egyes nótáikat énekkel kísérik, ami bizonyára nagy mértékben fogja a közönség érdeklődését fölkelteni. Dr. Cziráky a népszerű főparancsnok a siker érdekében minden lehetőt elkövet.

Az asszony verve jó. Ennek a közmondásnak az igazságától annyira át volt hatva Csáti József kossuthfalvi lakos, hogy — mint levelezőnk írja — feleségét, akit különben nagyon szeretett, úgy elverte, hogy az asszony hetekig nyomhatja az ágyat. Amidőn a férjet tettének oka felől kérdezték, azt felelte, hogy azért verte el a feleségét, mert jó asszonyt akart belőle faragni. A büntfeljelentést megtették ellene.

Hatósági mézszárszék. A bajmokiak az alsóvégen szövetségi mézszárszékét állították, hogy így küzdjenek meg az elviselhetetlen husdrágasággal. Az alsóvégen vasárnap nyílt meg a mézszárszék a lakosság nagy öröme. Volt vevő annyi, hogy alig győzte a derék szövetségi mézszáros Herczeg István a tolongókat kiszolgálni. De azért a kiszolgálás a legnagyobb rendben, közmegelegedéssel folyt le. A marhahúst 80 a bikahúst 80, a borjuhúst 96 fillérért mérik. A szövetségetnek 85 tagja van. Alvégi mézszárszék sikere arra buzdította a felvégieket, hogy ők is szövetségi mézszárszékot nyissanak. A szövetséget már meg is alakult s 12-én már a község ezen része is olcsó húst vehet. A felvégi mézszáros székálló Kungl József lesz. Mindkettőnek iparjoga van. A szükséges marháról a székállók hosszabb ideig tartó kötéssel gondoskodtak. A bajmokiak az első siker után meg vannak győződve, hogy jó, a szegényekre is áldáshozó munkát végeztek.

Tűz Kossuthfalván. Pilaszánovits József felsőraglaticai földbirtokos birtokán levő munkáslak leégett. A kár 1200 korona.

Rendőrvetetői választás Topolyán. Topolyán lemondás folytán megüresedett rendőrvetetői állást — mint levelezőnk írja — e hó 9-én töltötték be. Tizennégy pályázó közül hármat jelölt az elnökölő Császár Péter főszolgabíró. Csapláros Gyula szabadkai csendőrszervezőt választották meg.

A szabadka—palánkai vasút. Palánkáról jelentik: Az ujjalánkai vasúti állomás épületei nemsokára már egészen készek lesznek. A palánkai téli kikötőnél levő végállomás fölveteli épületei most állanak építés alatt. Valószínű, hogy e vasút még a tél folyamán lesz a forgalomra átadható. Az ujjalánkai vasútállomás szomszédságában Ujjalánka községe több házhelyet fog kihasítani és nyilvános árverésen eladni. Az indóház közvetlen közelében egy nagyobb vasúti vendéglőnek vagy szállodának alkalmas házhely fog eladás alá kerülni, úgy hogy Ujjalánka községének ez a része néhány év alatt teljesen ki fog épülni.

Szépségverseny Bácsszentivánon. Bácsszentivánon — mint levelezőnk írja — a napokban tartott mulatságon szépségverseny volt, melyen az első díjat Spitzer Anna kisasszony, Bezdánból nyerte meg. Az ez alkalommal rendezett cabaré-n minden szereplő derekasan állta meg a helyét. Leginkább Vámosi Lujza kisasszony angol tánca tetszett. Az elbájoló kedves-ségű fiatal hölgy remekül lejtette a nehéz táncot. Vámosi Márton magyar dalokat énekelt. Schwitzer Zoltán ügyesen szavalt. Közreműködtek még, szintén sikerrel: Wamoscher Olga, Wamoscher Aranka, Spitzer Anna kisasszonyok. Az előadás után tánc volt. A közönség kitűnően szórakozott.

Tűz egy tégláégetőben. Szomolányi Mátyás kishegyesi tégláégető kemencéje — mint levelezőnk írja — a napokban kigyuladt és a tetőzet, egy kocsi, nagymennyiségű deszka, Diener Lőrinc munkás kárára paplan, ruha, 18 drb. baromfi, Szofort Bálint munkás kárára 1 drb. ló, lószerszám és pokróc elégett. Az összes kár mintegy 6000 korona. Szomolányi kára megtérül, de a munkásoké nem. A tűz Diener gondatlanságából származott, azáltal, hogy a léghűző lyukakat egyikét nem zárta el és így kigyuladt az égetésre szánt szalma.

Műkedvelői előadás Madarason. A madarasi műkedvelő ifjuság folyó hó 9-én fényesen sikerült táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendezett az itteni tűzoltóalap gyarapítására. Színre került »Katonásan« és »Hó-fúvás« című vígjátékok egy-egy felvonása, melyeket követett 4 kabaré szám: »Kakasülön« monológ, előadta Spitzer Gyula. »Policzerék szobaleánya« kuplé, énekelt Sztupovszky Sándorné urnő; »Magyar népdalok« énekelt Grünbaum Ernő. Lucreia Borgia cimbalmon előadta Madarász Ernő. A szindarabokban szerepeltek: Sztupovszky Sándorné urnő, Sztupovszky Mariska k. a., Luspaj János, Ambil Károly, Madarász Ernő, Kopeczky János és Sztupovszky József. Az összes működő szereplők várakozáson felül megnyerték a közönség tetszését és igazán kiérdemelték a kapott tapsvihart. Az előadás Madarász Ernő kezdeményezésére indult meg, rajta kívül Greiner Gyula helybeli tanító és kedves neje Greiner Gyuláné urnő fáradoztak és buzgólkodtak az élvezetes est rendezésében. Az elért erkölcsi siker mellett az anyagi eredmény sem maradt el, mely körülményt igazolja, hogy a terem zsúfolásig megtelt és a jövedelem 160 korona 80 fillért tett ki. Fölülfizettek: Halm Ottó 8 kor., 20 fill., Kriszhaber István Halas 1 kor., 40 fill., Kriszhaber Simonné urnő Kishegyes 2 kor., Novák Ferenc 1 kor., 20 fill., Vidákovics Balázs 1 kor., 20 fill., ifj. Dvoracek Mihály 1 kor., 20 fill., dr. Madarász Lipót 1 kor., Grünbaum Péter 1 kor., Grünfelder János, Kobelausch Kálmán, Hartyáni János 60—60 fill. és Berger Mór 20 fillér. A táncmulatság világos virradtig tartott a legderűsebb hangulat mellett.

Uj cégek. Bács megyében ujabban eme cégalakulások történtek:

Káty. A kátyi szerb földművelők szövetsége alelnökévé Tyurcsiv Lázárt választották meg.

Szenttamás, Lázics Mladenné cipészipar üzlete (Céjegyző Lázics Mladen.)

Ópalánka, Schinnerling Jakabné Mimi szatócs.

Szenttamás, Paroski Sándor timáriparüzlete.

Óbecse, Sevy és Avramov rőfőskereskedők (Tulajdonosok Sevy Slobadai és Avramov Gyera.)

Baja, Salló Andor építési és gazdasági anyagkereskedő.

Ujvidék, Weinfeld Richárd kereskedelmi ügynök.

Óbecse, Adler Simon fa-, cement-, és szénkereskedő.

Ada, az Adavidéki közigazgatási Bank módosította alapszabályait, oly értelemben, hogy a 4. § értelmében a bank üzletkörébe tartozik 1. magánosok és jogi személyek kölcsöneinek közvetítése és átvállalása; 2. hiteltulajdonosi körök és hitelszövetkezetek létesítése; 3. áruk és termények vétele eladása és közvetítése bizományi vagy saját számlára; 4. ingatlanok vétele, parcellázása, birtokba vétele és birtokba adása.

Pacsér, a Pacséri ipar és kereskedelmi öns. szövetségetnél Csermák András helyébe Balog Lajost jegyezték be igazgatóság tagnak.

A tavankuti ledől templomtorony. A ledől tavankuti templomtorony ügyében megtartották a folytatolagos bírói szemlét, amely kétségbevonhatatlanul megállapította, hogy a torony ledőlését egyedül csak a talajszűnyedés okozta. A templom főfalai délfelé méterenkint hat milliméternyi előrehajlást mutatnak. A toronyfal mellett lezuhant felső toronyfalazatok még most is összefüggő tömegben állanak. Azaz a torony egy egészben zuhant le, ami bizonyítéka annak, hogy anyag és munka egyaránt kifogástalan. A szakértők által eddig megejtett utánszámolások igazolják még, hogy a tervbe számítási hiba nem volt. Ezen bírói szemlén kívül még egy bírói szemle lesz, melynek feladata lesz megállapítani, hogy mi okozta a talajszűnyedést. Az artézi kút révén kiszivattyuzott homok-e, vagy a szilárd talajréteg alatt észre nem vehető laza talaj.

Vendégek és cigányok harca. A Kossuthfalvi nagyvendéglő is — ugylátszik — immár híres lesz verkedéseiről, mert nincs az a vásárnap, ünnepnap, hogy ott véresverekedés elő ne fordulna. Mint ugyanis levelezőnk írja, e hó 1-én Plassek István pékmester, Jánitz Militin segédje és Gyurgyevits István péksegéd borozgattak.

Kedvök kerekedett és cigányt hozattak, de mulatság közben úgy látszik a cigányok nem elégedtek meg a díjjal, összeszólalkoztak és Kovács János zenész Plassek Istvánt súlyosan megsebesítette. Feljelentették a csendőrségnél.

A bezdáni olvasóköri dalárda augusztus 20-án, szent István napján, saját alapja javára, a Dobos-féle vendéglőben levő helyiségeiben táncvigalommal egybekötött dal- és zeneestélyt rendez. Belépődíj: személyenként 1-40 K. Kezdeté este pont 8 órakor. Akik meghívóra igényt tartanak, forduljanak Sahneller Ernőhöz Bezdánba. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A műsor a következő: 1. Magyar király induló. Férfikar Huber K.-tól. Éneklő a dalárda, zongorán kíséri Bachrach László. 2. Kakasülön. Monológ Gabányi Árpádtól. Előadja Nagy Jenő. 3. Az első csók. Dalkeringő Bertha-Hubertől. Éneklő Lazarovits Mariska k. a., zongorán kíséri Bachrach László. 4. Grand valse. Chopintól, (op: 42.) Zongorán előadja Bachrach László. 5. A Szerenád. Magánjelenet Makai Emiltől. Előadja Dora Karolina k. a. 6. Valentin imája. Ária Gounod »Fauszt«-jából. Éneklő Jámber Béla zongorán kíséri Bachrach László. 7. A falusi kisleány Pesten. Költemény. Czuczor Gergelytől. Elmondja Jámber Elza k. a. 8. A komikus. Magánjelenet Kürthy Emiltől. Előadja Klein Imre. Előadás után reggelig tartó tánc lesz.

Meglopott asszony. PocsKay Mihályné panaszt tett a topolyai csendőrségnél, hogy a kulai vásáron Juhász Pál topolyai lakos zsebéből kilopta a pénzzel telt erszényét.

Harcias asszony. Bocskoros Nagy Julianna pacséri asszony a napokban — mint levelezőnk írja — az ottani nagyvendéglőben összeszólalkozott özv. Ördög Jánosnéval, miközben utóbbit egy tégladarabbal úgy fejbe verte, hogy nyomban összeesett. Súlyos sérülésekkel szállították haza. A harcias asszony ellen megindították a fenyítő eljárást.

Tűz Kishegyesen. Cségnér Mária kishegyesi pékmesternő háza a napokban kigyuladt. Sok mindenféle égett el. A kár 500 korona.

A házias élet.

Átkár mit beszélnek,
Szép a házias élet,
Benne a szív, lélek
Szinte újra éled.

Áz éjsötétiséget
Napderűre váltja,
S ennek derűnek
Sehol nincsen párja.

Áz én legénységem?
— Átok volt-e rajta
Vagy mi? Most sem értem —
Mindig éj takarta.

S ahogy megnősültem
Ez a sötét éjjel
Mint rongy körülöttem
Hullott, foszlott széjjel.

Eszem a szentedet
Édes feleségem,
Bogár két szép szemed
Tépte azt úgy széjjel.

KOVÁTS ANTAL.

Középitkezések Bács megyében

Államépítészlet.

Sztankovits György kir. főmérnök a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen jelentette: A törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő. A folyó évi fentartási kavics szállítása az aratási idő miatt nagyrészt szünetelt.

Az előirányzott utépitkezésekből ez ideig befejeztetett: a regőcei vasúti állomáshoz vezető törvényhatósági közút 1.60 km. hosszban, a topolya-bajnai törvényhatósági közút 5.625 km. hosszban, a tiszakálmánfalvai vasúti állomáshoz vezető törvényhatósági közút 0.803 km. hosszban, a kátyi vasúti állomáshoz vezető törvényhatósági közút 1.08 km. hosszban, a tisztaistvánfalvai vasúti állomáshoz vezető törvényhatósági közút 0.608 km. hosszban, a zombor-palánkai törvényhatósági közút Bácsstóváros-Boróc között 4.5 kilométer hosszban, az ujvidék-szegedi törvényhatósági közút 104.9—110.667 km. szaka-

szán, Magyar-kanizsa határán 576 km. hosszban, a magyar-kanizsai révhez vezető közút 04 kilométer hosszban, összesen 201 kilométer hosszban. A kőanyagok beépítése és részben lehengerelese folyamatban van; a csurogi vasúti állomáshoz vezető közúton 185 km. hosszban, a zombor-palánkai törvényhatósági közút 126—152 km., Sztapár községen át 260 km. A sztapári vasúti állomáshoz vezető közúton 1286 km. hosszban, az apatin-gombosi törvényhatósági közút Szond és a gombosi rév között 43 km. hosszban, a militics-gombosi törvényhatósági közút Gombos vasúti és rév állomás között 06 km. hosszban; az újvidék-szegedi törvényhatósági közút Obecse és Péterréve között 94 km. hosszban; az újvidék-szegedi törvényhatósági közúton magyar-kanizsai határán 58 km. hosszban; 6. a csávoly-katymári törvényhatósági közúton Katymár község határán 33 km. hosszban; 7. a baja-mélykúti törvényhatósági közút Baja és Csávoly között 36 km. hosszban. Mindössze 27608 km. hosszban.

Az állami beruházási hitel terhére 1908. évben kiépítendő törvényhatósági közutakra vonatkozó tervek és költségvetések nagyrészt elkészültek és jóváhagyás vegett felterjesztettek.

A megye adózása júliusban.

Popp György miniszteri tanácsos, kir. pénzügyigazgató a közadók állásáról a következőket jelentette a legutóbbi közigazgatási ülésen:

Egyenes adóban 1908. július hóban befizetett 206434 korona 02 fill., múlt év hasonló időszakában 228230 kor. 02 fill. Az elmúlt hónapban kevesebb 21795 kor. 87 fill. 1908. évi január hó 1-től július végéig befizetett 4246685 kor. 98 fillér, múlt év hasonló időszakában 4708454 kor. 71 fillér. Ez évben kevesebb 461768 kor. 72 fill.

Hadmentességi díjban 1908. július hóban befizetett 2410 kor. 74 fill., múlt év hasonló időszakában 4825 kor. 41 fill. Az elmúlt hónapban kevesebb 2414 kor. 77 fill. 1908. január 1-től július végéig befizetett 26011 korona 10 fillér, múlt év hasonló időszakában 45982 korona 24 fillér. Ez évben kevesebb 19971 korona 14 fillér.

Bélyeg és jogilletékben 1908. július hóban befizetett 246363 kor. 32 fill., múlt év hasonló időszakában 191980 kor. 09 fill. Az elmúlt hónapban több 54383 kor. 23 fill. 1908. évi január 1-től július végéig befizetett 1824031 kor. 58 fill., múlt év hasonló időszakában 1837980 kor. 59 fill. Ez évben kevesebb 13949 kor. 61 fill.

Fogyasztási és italadóban 1908. július hóban befizetett 108688 kor. 03 fill., múlt év hasonló időszakában 103751 kor. 73 fill. Az elmúlt hónapban több 4936 kor. 30 fill. 1908. évi január 1-től július végéig befizetett 746686 kor. 29 fill., múlt év hasonló időszakában 684268 kor. 72 fill. Ez évben több 62417 kor. 57 fill.

Nyilatkozat.

564/1908. szám.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Sziveskedjék becses lapjában következő soraimat közölni.

Dr. Antal Károly vajszkai uradalmi orvos és dr. Tamás Antal gombosi községi orvosok ellen emelt panaszok ügyében a Bács-Bodrog vármegyei orvos-fiókszövetség elnöksége vizsgálatot indított. A vizsgálat megejtése után a szövetség rendbírósa fog ítéletet mondani az ismert panaszok ügyében.

Kerény, 1908. augusztus 7.

Kitűnő tisztelettel

A Bács-Bodrogvármegyei Orvosfiókszövetség

nevében:

Dr. Spitzer István,
szövetségi titkár.

Nyilatkozat.

— Óriási munkahiány. —

250—300 munkás maradt teljesen munka nélkül Bácsujfalun és környékén most, hogy a cséplést erre felé már mindenütt befejezték. — Mindenfelől hallik, hogy ki Amerikába — Amerikába... Egy újabb elvívési folyamat van tehát készülben... Épp azért, aki 200—300 munkabíró emberre reflektál — akár hónapokra terjedő

munkára is — forduljon bizalommal — de minél előbb — felvilágosításért a bácsujfalui róm. kath. plébániái hivatalhoz.

Bácsujfalu, 1908. augusztus 8.

Kiváló tisztelettel
Eördögh Elemér,
plébános.

KÖZGAZDASÁG.

A komlótermés.

A májusi általános szárazság után, júniusban helyyél-közszel eső volt is — nem is: júliusban a komlóskertek egyetlen fejlődést mutattak. De nemcsak országreszenként, de szűkebb vidékeken, sőt egyes kertekben is egyetlen kivirítással fejlődtek a komlótőkék. Utóbb a dombos vidékeken volt már több napos eső, s a tobozfejlődést talán ki fogja egyenliteni, de az országos termésreménységek körülbelül így állanak: jó termés 8—10%, közepes 40—45%, mérsékelt közepes 40%, gyenge termés 12—5%. Országreszek szerint: a Királyhágóntul 10—20—30 drb. mellék ág nőtt ugyan, de azok kurtán maradtak, naposabb helyeken a tobozosodás is kezdődik. Általán a szárazság tett 3—8% kárt, bár július 3-ik hete óta egész Erdélyben naponként vannak esőzések, azért még a tobozfejlődést sokat reméllenek, így 350—500 kgr.-ot is kat. holdankint. Igen szépek a kucsulatói és ilyefalvi kertek. Segesvár környékén 1/2, Székelykeresztúrott 2/3 termés remélnék. A másik nagy komlóvidéken az Alföldön még inkább gyengében állanak a komlóskertek, mert egész nyáron alig volt eső, ezért a szikesebb, agyagosabb helyeken már fonnyad a komlólomb, pedig alighogy a tobozosodás általános lett. A Bácskában a jól művelt kertek elég jól állanak, 300—600 kgr. termést remélnék. Sokhelyen finom minőségűt a toboz. Dunántulon a korait már leszedték, kat. holdanként 250 kgr.-ot adott, kései fajta jobb termést ígér. A minőség általán kitűnő. Viharkár 6—8% volt. Állatikár az idén országsszerte kevés volt. Penészkárról már inkább hallik. Így a Bácskában s Torontálban rohamosan terjed a rezespenész (Kupferband) s némely kertben már is 20—30% kárt tett. Az ország 18 helyén végzett állami műtrágya kísérletek ebben a szárazságban sehol sem mutattak fejlődésbeli különbségeket, ám az öreg Khün szerint: a mázsa mutatja meg az igazságot!

A külföldön. Csehországban — mint a cseh komlótanár írja — szintén megérkeztek július végére a várvavárt esők, s vigább lett a kivirítás, bár helyenként a jégeső tett károkat, szárazabb talajokon pedig még nem ért tetőt sok inda: az a vélemény tehát, hogy semmiesetre se lesz teljes termés, csak közepes! A szedés augusztus közepén indul meg Délstájerországban is sokat remélnék egy jó esőtől, a korait ott már szedik. Württembergben bekövetkezett a bőséges eső, erőteljesebb lett a komló fejlődése s jó mívelésű kertekben jó termést remélnék.

Az értékesítés terén még alig történik valami. A nyári komlótermelőhelyekről megindultak Saaz és Nürnberg felé az 5 kilós postakomlók: amott kilóját 240 koronáért veszik nem nagy kelettel, emitt a stájer nyári komló fontját 1 márkával fizetik, hát nem nagyon erőlködnek! Stájerországba már megérkezett néhány idegen vendő, a mi Dunántulunk néhány komlótermelő uradalmában is lesi már 1—2 ügynök nyaralva — a komló szárító működését, a Bácskában már élénk levelezésben vannak a helyi alkuszokkal, sőt egy-két ilyen vállalkozó jó reménységekkel önálló üzleteket akar kötni, Erdélyben még minden csendes, legfeljebb litografált termésszempontokkal* árasztják el hetenként a termelőt s már ez is jó jel.

Cserer Lajos,
komlószaktanár.

*) Nagyon kérjük komlótermelő olvasóinkat, hogy lapunkat a komlótermés eredményéről és az értékesítés esélyeiről azonnal tudósítsák. Szerk.

A szőlők állása. A szabadkai szőlészeti és borászati felügyelő a szőlők állásáról jelentést küldött a földmívelési miniszternek, mely szerint a tartós szárazság révén szőlőbogyók sok helyen hullanak. A peronospora és a szőlőmoly igen sok szőlőben érzékeny kárt okozott. A szőlőmoly kártétele közel 30—50%-ra tehető. Ez idő szerint közepes termésre van kilátás. Eladható borkészlet csekély. Az árak 40—50 korona ár között változnak hektóliterenként. Kereslet lanyha. Új törkölyös must hektóliterére történnek kötések 27—28 koronával; ez irányban a kereslet élénk.

Sörárpavásár Pozsonyban. Az északnyugatmagyarországi vármegyék gazdasági egyesülete az OMGE. támogatásával 1908. augusztus hó 15-én a Bellevue termeiben délelőtt 10 órától

este 6 óráig tartják meg III. nagy sörárpavásárjukat. Ez alkalommal 3000—4000 vaggon igen szép sör- és malátaárpa mintái lesznek eladás céljából bemutatva. Bejelentési íveket és bármely más felvilágosítást ad a vásárigazgatóság Pozsony (Vármegyeház).

A termés a Tiszamentén. Zenta augusztus 10-én. A cséplés végét járja; a belső földön termett buza 6—7 q., a tanyai földeken 5 q. holdanként. Arpa átlag 7—8 q., zab 3 q. holdanként. Takarmány nagyon kevés van. Tengeri a legutóbbi napok esőzései folytán javult. Bő termés ígérkezik.

Gyógynövény értékesítési tanfolyam.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter látva azt, hogy hazánkban Bács megyében is a vadon termő gyógynövényeket korántsem gyűjtik és értékesítik abban a mértékben, mint a hogyan azt gyógynövényeink megérdemelnék, elhatározta, hogy papok és tanítók részére tanfolyamot rendez a kolozsvári gazdasági akadémián, oly célból hogy ezek útján terjedjen el az eszme a nép szélesebb rétegeiben. Most végződött az első e nemű tanfolyam, a mely egészen új nyomon haladt, mert ilyen tárgyú tanfolyam még nem volt sehol. A tanfolyam résztvevőinek a földmívelésügyi kormány ingyen lakást a gazdasági akadémia internátusában és 64 korona általán engedélyezett. A hirdetett pályázatra beérkezett 170 folyamodvány bizonyosága annak, mily népszerűsége talált ez az eszme a nagyközönségben s remélhető, hogy most már gyorsabb léptekkel fog ez az ügy előbbre haladni. A tanfolyamon 5 lelkész 15 tanító, 1 gyógyszerész, 1 gyógyfükereskedő és 1 gazdatiszt vett részt. Ezek közül 20 volt állami ösztöndíjjal, 3 pedig saját költségén. A felvettek az ország minden részéből valók voltak, de főleg a hegyvidék és Erdély szegényebb vidéke volt képviselve. A nagy érdeklődést az a tény is tanúsítja, hogy egy gyógyfükereskedő Pozsegáról (Horvátországból) jött el saját költségén erre a tanfolyamra. Tekintettel arra, hogy a pályázók közül ez idén 150-et el kellett utasítani, üdvös lenne ezt a tanfolyamot jövőre megismételni. A tanfolyamon megismerkedtek a résztvevők úgy magukkal a gyógynövényekkel, valamint azok szedésével, szárításával, csomagolásával és értékesítésével. Az elméleti részt dr. Páter Béla gazdasági akadémiai rendes és egyetemi magántanár, az értékesítést pedig Burger Frigyes gyógyszerész adta elő a tanfolyamon. Anyagul szolgált a kolozsvári gazdasági akadémia gyógy növénytelepe és botanikus kertje, valamint a kolozsvári szegény néptől beváltott anyag, mert megjegyzendő, hogy az akadémia régi majorjában beváltják a gyermekektől, koldusoktól és egyéb munkaképtelenektől a gyűjtött gyógynövényeket. Ez a legjobb módja annak, hogy a nehezebb munkára képtelen elemeket a téllenségtől és a naplopástól eltereljük és hasznosan foglalkoztassuk.

Tenyészállatok kényszereladása. Az ideai rendkívülinek ígérkező takarmányhiány már az ország több vidékén arra indította a gazdákat, hogy tenyészállataikat sürgősen eladják. A gazdáknak ezen kényszereladásai természetesen nagyon nyomják az árakat, mert a kereslet a legutóbbi vásárokon jóval alul maradt a kínálaton. De nemcsak nálunk, hanem az osztrák nyugati tartományokban is, a hol különben elegendő takarmány szokott lenni, az idén nagy a hiány. Alsó-Stíriában a takarmányhiány oly fokra hágott már, hogy a gazdák állataikat mindenáron kényszerülnek eladni. Az ottani vidéken a teheneket 50—80 K-val kínálják darabonként. A marha ára 30—40 fillér volt kilogrammonként elősúlyban.

Szerkesztői üzenetek.

K. A., Temerin. Lehetetlen közölni. Van benne jóízű humor; de nőkről ilyeneket írni nem szabad: »a méregtől fölfordult«; »a másvilágra vitte az ördög«; »nagyot rugott«; »kiszállt belőle a szusz«. Fölfordulni és rugni a lovak szoktak. Ilyet el lehet beszélni emelkedettebb hangulatban, szűkebb társaságban — de újságba megírni nem szabad. Ez ellenkezik a jóízléssel.

L. K., Szabadka. Az óbecse-temerini közúti távolság 26 1/2 klm. Temerin—Újvidék 19 klm. Péterréve—Mohol 7 1/2 klm. Mohol-Ada 8 1/2 klm.

Del Tóró. A jelzett terv végrehajtására még nem érkezett meg a kellő pillanat. Mihelyt aktuális lesz a dolog, nyomban értesíteni fogjuk. A beküldött tárcák mielőbb sorra kerülnek.

Vidéki laptársainkat, amelyek cikkeinket átveszik, arra kérjük, hogy lapunkat forrásként nevezzék. Legutóbb több lap vette át dr. Holländer Dávidnak »A gyógyszerészet reformja« és lapunk vezérének »Fából vaskarika« című cikkét — a forrás megnevezése nélkül.

Igazmondó, Gombos. Hagyjuk békében azokat a derék, jóra való asszonyokat, akik a litánia után még 3 óra hosszat állva folytatnak eszmecserét a világeseményekről. Elvégre, ha valaki a községbíró felesége, illik, hogy elmondja a maga bölcs véleményét a török alkotmányról, Zeppelin léghajójáról és az általános választói jogról.

Azoktól a legényektől nem volt szép dolog, hogy a szaporá beszédű menyecskéket székekkel meg nem kínálták.

Dr. K. B., Budapest. A Gyógyszerészeti Közlöny lapunkból vette át dr. Holländer Dávid munkatársunk cikkét.

Dr. H. D., Kula. Csupán áttekintés végett küldtük meg. Reprodukálását mi is fölöslegesnek tartjuk.

Ungvári Közlöny. A vezércikk átvétele ellen nincs kifogásunk, azonban kérjük, hogy a jövőben lapunkat mint forrást jelöljék meg.

F. B., Bácsszentiván. Intézkedtünk. Híreit gyakrabban kérjük.

Dr. F.-né G. M., Óbecse. A részünkre rezervált csomagból kérünk néhány darabot.

B.-né W. E., Nagyszőlős. Nyomban értesítettük, hogy Grósz Emil egyetemi tanár július 31-én és augusztus 1-én Budapesten volt. Levelünkre azonban választ nem kaptunk. Pénteken személyes jelzést vártunk.

R. Gy.-né, Budapest, Illés-utca. Mielőbb sorát ejtjük. A »kellems fiu« szívszorogva várja az alkalmat.

G. V., Baja. Bácsmegeyének tengerfölkötti magassága különböző. A Duna és Tisza mentén, a lapályos földrészen 80—90 m. A teleskai felsíkon 135—150 m. A titeli felsíknál 120—130 m.

G. S., Óbecse. A kifogás nagyon biceg, mert a Berger-kávéházat csak egy szűk utca választja el tőlünk, s így megerősítés nélkül jelezhetné volna ittétét. A levélben foglalt kérelmet utólag is teljesíthetné, az időközben fölmerült mozzanatok egybevetésével. Mihelyt újból fölérkezik, okvetlenül látogasson meg bennünket.

B. M., Madaras. Köszönjük. Legyen szerencsénk minél gyakrabban.

Magyar Textilipar szerkesztősége. Rövid híreknél nem szokás ugyan, de azért adandó alkalommal megteszszük.

Dr. K. E., Wörishofen. Intézkedünk. Ifj. L. P. 1 órával levele vétele előtt hagyta el Budapestet.

»Nem vagyok én már a régi.« De még mindég az. Legalább a gyatra versek gyártásában.

Kis divattudós, Zombor. A testhez feszesen álló aljak divatosak még mindég (csak nem gondolja, hogy az a divat, mely a női alakot tetszetősen domborítja ki, egyhamar letűnik), de azért nem simulnak a lábakhoz.

Levezető, Topolya. Lapunk mindenkor a csüörtök esti vonattal megy el Budapestre. Tehát pénteken ott kell lennie. Ha a késedelem még egyszer megtörténne, kérjük rögtöni értesítését, hogy a szükséges intézkedést megtehessük.

5576/tkv. 1908.

Árverési hirdetés.

Frankfurter Nánán bácsalmási kereskedő végrehajtatónak **Holkovics Istvánné** Sztuparity Julianna katymári lakos végrehajtást szenvedett eleni 1813/tkv. 1908. sz. végrehajtási ügyében a bírói árverés 141 K 26 f tőkeköveletés, ennek 1908. évi február hó 14-től járó 5% kamatai, 95 K 20 f eddig megállapított és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett, az 1881. LX. t. c. 144. 146. és 156. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő a bácsalmási kir. járásbíróshoz tartozó, a bácsalmási 2104. sz. betétben A I 1—2. sor 2435. és 2436. hrsz. alatt foglalt 659 négyszög öl területű beltelekbeli szántó ház és udvarra (135. sz.) egészben, tehát nemcsak a végrehajtást szenvedett, hanem kiskoru Sztuparics Márkó, Matheisz Tóbiás és Bergenstock Gertrud jutalékára is összesen 981 K kikialtási árban ezennel elrendeltetik és annak a kebelbeli árverési helyiségben leendő megtartására 1908. évi **Szeptember 12. napjának** délelőtti 9 órája kitűzetik.

1. Árverezők tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papirban a kiküldöttnek átadni.

2. Az ingatlan a kikialtási áron alul is eladatni fog.

3. Vevő köteles a vételárát három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap, a második 60 nap, a harmadik 90 nap alatt mindenkor az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt a szabadkai kir. adóhivatalba lefizetni.

4. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevőnek vételi bizonyítvány csak az esetben adatik ki, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt sem előterjesztése, sem utóajánlat nem tétetik. A vett ingatlan birtokába vevő az árverés jogerőre emelkedése napján lép.

6. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tüzkár ellen biztosítani.

7. Vevő tulajdonjoga csak akkor fog javára bekebeleztetni ha a vételár és kamatai kifizettettek.

8. Az ingatlan esetleg terhelő szőlődezsma-váltásnak az árverés napjától esedékessé váló részletét a vevő tartozik fizetni.

9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármely részének eleget nem tette, a megvett ingatlan a vevő kárára és veszélyére az érdekeltek bármelyikének kérelmére újabb árverés alá fog bocsájtatni.

Jelen kérvényért a végrehajtást szenvedett részére költség nem volt megállapítható, mert a kérvény szerint a 2894/tk. 1908. sz. hirdetményrel elrendelt árverés azért nem volt megtartható mert a hirdetmény tévesen tétetett közzé s így végrehajtható szolgáltatott okot az újabb kérvényre. Bácsalmás, 1908. évi július hó 29. napján.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Dr. Terjék,
kir. járásbíró.

4071/kg. 908. szám.

Hirdetés.

A péterrévei szülésznői állásra f. évi július hó 15-én hirdett pályázati hirdetményben a javadalmazás felsorolása téves, amennyiben a szülésznői állás tisztán 450 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetéssel van javadalmazva, míg az egy szoba, konyha és kamrából álló lakás nem áll rendelkezésre.

Minélfogva ezen pályázati hirdetményemet midőn ezennel a ténynek megfelelőleg kiigazítom, ezennel közzé teszem, hogy ezen állás ezen javadalmazással lesz legközelebb betöltve.

Óbecse, 1908. évi augusztus hó 3-án.

Dr. Balaton Gyula
főszolgabíró.

3439 szám/kg. 1908.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye titeli járásba kebelezett **Titel** községben üresedésben levő **közs. végrehajtói** állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. é. **augusztus hó 26-ig** annál insikáb badják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 1200 kor.

Titel, 1908. augusztus hó 6-án.

Szemző János
főszolgabíró.

3—1

Endreiné-féle leánynevelő intézet és inter- nátus Zentán.

A modern pedagogiai és hygienai kívánalmaknak megfelelően berendezve.

4 oszt. polgári leányiskola okl. polg. isk. tanárnők és főgimnáziumi tanárok vezetésében. Német és francianyelv, fehérnemű és felsőruhavarrás rendes tantárgyak. Zene. Leqgondosabb egyéni nevelés. Kitűnő ellátás. Családias otthon. Korrepetálás. Korlátolt számú növendékek. Villanvívlatítás. Vizvezeték. Pompás kert. Tenisz pály. Igen mérsékelt díjak. *

Bővebb felvilágosítást készséggel ad az igazgatóság.

3—1

MACH-féle szabad.
egészségi nadrágtartók

Urak részére: 50, 75, 100, 140 190 kr.
Gyermekek részére: 35, 42 és 50 kr-ért.
!! Mindenütt kaphatók !!

Egészséges, kényelmes viselet, mivel a nadrágtartók erős, roszdamentes anyagból vannak és minden testmozgáshoz alkalmazkodnak (1. ábra), különösen pedig azért, mert a nadrágtartók kímélő, nyújtható, szántaró anyagból készülnek.

Nem veszítünk többé gombokat mert a nadrágtartók szorosan kell legombolni (1. ábra), így tehát a gombok a folytonos ki-és begombolás vagy csavarás által nem szakadnak le és gyorsöltözhető is lehető.

Különösen ajánlatos minden nadrághoz egy garnitúra rozsera csatlót (2. ábra) 10 krajcárt beszerezni és azokat ma drág fel-függesztő (3. ábra) gyanan-használni ami ált-al elérhető az, hogy vasalás nél-kül is megtartja a nadrág eredeti alakját hogy sima, ránc nélküli legyen.

Gyáram a legmodernebben van berendezve és roppant számban gyártom a nadrágtartókat, amelyek nemcsak minőség szerint a legjobbak, de 25 százalékkal olcsóbbak is a közönségeseknél.

Cs. kir. szab. nadrágtartó-gyár
FR. MACH, BRÜNN.

Valódi brünni szövöttek
az 1908. évi tavaszi és nyári Idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes főrúhához (Kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona 1 szelvény 10 korona 1 szelvény 12 korona 1 szelvény 15 korona 1 szelvény 17 korona 1 szelvény 18 korona 1 szelvény 20 korona
--	---

Egy szelvényl feketé szalonruhához 20.—K-ért, szintúgy felöltözöttek, turistalódent, selyem-kamarnét stb. stb. gyári árakon küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékeny.

Szabott, legolcsóbb árak. Örülési választék.

Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss árúban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altesit-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.
Hamisítások törvényileg tenyítettnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító be-dörzsölési szer köszvény, csusz és a meghűlés egyel-következményeinél legis-meretesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvétel mellett teljesíttetnek. — A raktárban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni!

!! Budapesti tanuló !!
bácskai ifjaknak !!

lakást és kosztot

ad intelligens izr. özv. urnő. Cim:

Özv. Herzné

Budapest, Király-utca 70. III. 21.

3-2

Szép, fiatal

: v i z s l á k :

eladók.

Cim a „Bácsmegeye“ kiadóhivatalában
Budapest, Teréz-körut 2.

4-2

Makulatura.

Jó minőségű ujságpapíros

100 klgrként 10 korona

ab Budapest.

Cim a kiadóhivatalban: **Teréz-körut 2.**

**Erdélyi Kereskedelmi
Társaság**

FODOR és TÁRSAI

megbízásokat elfogadnak

jármos ökrök, tinók,

sertések, juhok, lovak és
egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik.

Cim: ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám. — Telefon 311.

10-10

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal.

Freystädtler Flóra emlékiratai!

Életem

Szerelmeim

Szenvedéseim

Irta: **Báró Splényné Freystädtler Flóra.**

Az ismert budapesti milliósleány megragadó közvetlenséggel írta meg élettörténetét. Ez a könyv meghatározó vallomása egy lángoló szenvedélyű asszonynak, de kiáltó vád is társadalmunk legelőkelőbbjei ellen, kik e szenvedélyt kihasználva, a néhány év előtt milliókkal bíró nőt a züllés útjára kergették.

A szerző arcképevel díszített kötetet 2 K-ért küldi a

Kereskedelmi Reklámvállalat,

Budapest, VII., Kertész-utca 27. sz.

Utánvétellel 2 korona 50 fillér.

Kezelés előtt!

Kiefer János

fogtechnikus Apatin.

Készít: műfogakat kautschukban úgy mint aranyban.

Speciálitás: Hidmunka aranykoronákra erősítve.

Kezelés után!

Boros hordók,

néhányszor használva, minden nagyságban kaphatók, 3-4 kracárjával literenkint **Schmidt János** hordókereskedőnél, **Bácsfeketehegyen.** Állandóan nagy raktár. -- Ugyanitt egy billiárdasztal is eladó. 20-14

Bácsmegeye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiszkolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy ez az **egyetlen engedélyezett földrajz,** mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szíves jóindulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára a térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY

községi tanító.

ZENTA.

„A ZSIDÓ“

Mindenki, aki a zsidó vallásnak erkölcsi jelentősége iránt érdeklődik, vegye meg

dr. Flesch Ármin

mohácsi főrabbinak, „A ZSIDÓ“ című könyvét, melyet a „Bácsmegeye“ is ismertetett, s mely népszerű munkáról a legkiválóbb szakkörök a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

Kapható a szerzőnél és minden könyvkereskedésben.

Ára 5 korona.

FIGYELEM!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy: bérbeadni, venni vagy bérbevenni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá **tűz-, jég-, élet- és baleset biztosításokat** kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

íratni,

fuarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása véget felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító Iroda

törvényszéki legbejegyzett céghez

VII. kör., Batthyány-utca, a gőzfürdővel szemben.

(Tulajdonos: **Malusev Sándor.**)

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A. B Á C S M E G Y E

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrog megyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezető tagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánum.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A. B Á C S M E G Y E

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását celozzák.

A. B Á C S M E G Y E

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált írói szolgáltatják.

A B Á C S M E G Y E

nek, a megye minden községében állandó, **rendes tudósítója** van s így minden eseményről hű, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenkinek 4 hétig ingyen küldünk.

A. B Á C S M E G Y E

szerkesztősége és kiadóhivatala **BUDAPEST, Teréz-körut 2. szám** alatt van.

HIVATALOS

bélyegzőket, pecsényomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ

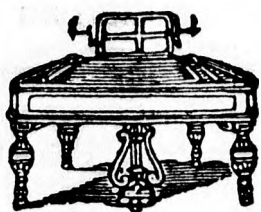
vésnök

BUDAPEST,

VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmegeyi Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

HANGSZEREK.

KUDLIK ADÁM hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.) Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaít, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos áráért.

Tisztelettel

Kudlik Adám.

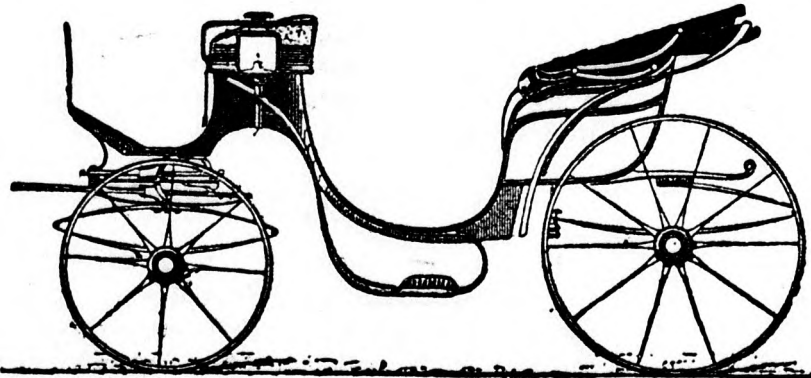

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

S Z E G E D,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti állatorvosi főiskolában a **patkolási** tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet.**

Mindezek előrebocsátása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy a szakértelem, mint külsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat **ujakra becserelek.**

Képes árjegyzék ingyen.

Átalakításokat jutányosan készítek.

»Bácsmegeyi« válati nyomdájából (Szammer Imre-féle nyomda).

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely újévtől kezdve 40-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a **külföldi tapasztalatokat**, újdonságokat, a francia, a német, olasz, osztrák stb. borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a **legsokoldalubb és legértelmesebb szőlészeti ujság**, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé tesz.

A „Borászati Lapok“

„Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé“nek hivatalos közlönye.

A **Borászati Lapoknak** a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez a **tudósításokra** is, amiben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségében.

Minden előfizető évenként legalább **egy nagy színes műmellékletet** kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beüldött tőkerészekből vagy állatokból a fellépett **szőlőbetegséget** vagy **rovart** és az ellenük való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáintézett szakkérdésre.

Laptulajdonos: **Baross Károly örököse.** Felelős szerkesztő: **Dr. Druker Jenő.**

A lap előfizetési ára:

1 évre **12** kor. 1/2 évre **6** kor. 1/4 évre **3** kor. Mutatványszámot három héten át szívesen küld a **BORÁSZATI LAPOK** kiadóhivatala (Budapest, IX., ker., Üllői-ut 25. sz.)

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becserelése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.

BIHARI J

kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. c. címet értesíteni, hogy

SZABADKÁN

VIII., kör., 54 szám.

alatt, közvetlen a vasut állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő